

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 48 Основи цитопатології

Освітня програма 091 Біологія та лабораторна діагностика

Спеціальність 091 Біологія

Галузь знань 09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від "31" січня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

Зміст

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу	7
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	7
6. Ресурсне забезпечення.....	7
7. Контактна інформація.....	8
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи цитопатології
Освітня програма	091 Біологія та лабораторна діагностика
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	IV/I
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/4110

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни «Основи цитопатології» є вивчення патологічних процесів з структурними основами пошкодження клітини, оскільки будь-яке проникнення патогенного агента в організм передбачає її ушкодження, тканин та органів.

Цілі курсу з дисципліни «Основи цитопатології»

1. Оволодіти теоретичними знаннями про основні патологічні прояви у клітині.
2. Обґрунтовувати лабораторні методи, що застосовуються для диференційної діагностики цитопатологічних проявів захворювань.
3. Вивчити механізм розвитку патологічних станів організму на клітинному рівні.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- знати будову клітин в організмі;
- основні види пошкодження клітин;
- причини пошкодження клітин;
- можливі наслідки пошкодження клітин;
- вплив пошкодження клітин на органи.

вміти:

- розпізнавати морфологічні форми пошкодження клітин;
- розпізнавати артефакти при виконанні аналізу;
- розпізнавати впливи зовнішніх факторів на результат аналізу;
- розпізнавання клітин в залежності від ступеня пошкодження
- правелько виготовляти мікропрепарати.

Компетентності

ІК01 – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в

галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання,

що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних

наук та на межі предметних галузей.

СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.

СК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.

СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

СК13. Здатність до статистичної обробки дослідної інформації

Програмні результати навчання

ПР01 – Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.

ПР02 – Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для

ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПР19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних організаціях.

ПР28. Уявлення про будову і функції фізіологічних систем живих організмів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет та завдання патології клітин. Порухення гемостазу. Лекція-2год.	Предмет та завдання патології клітин, зв'язок з іншими науками. Співвідношення понять хвороба, здоров'я, норма. Об'єкти, методи та рівні дослідження	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.
2.	Діагностика Порухення гемостазу. Пр-2год.	Вміти розпізнавати геморагічний синдром, тромбоз, тромбогеморагічний синдром	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.
3.	Запалення. Причини, морфогенез. Патоморфологія ексудативного запалення. Проліферативне (продуктивне) запалення. Лекція-2год.	Знати методи діагностики цитопатології ексудативного та проліферативного запалення.	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.
4.	Діагностика запалення. Цитопатологія ексудативного та проліферативного запалення. Пр-2год.	Методи лабораторної діагностики цитопатології ексудативного та проліферативного запалення.	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.
5.	Дистрофії. Некроз. Лекція-2год.	Знати основні ознаки дистрофії та некрозу. Мезенхімальні дистрофії та некроз.	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.
6.	Диференційна діагностика дистрофій та некрозу. Пр-2год.	Диференційна діагностика дистрофій. Некроз (місцева смерть клітин). Види некрозу. Механізм виникнення некрозу	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.

7	Апоптоз Ішемічне ушкодження клітин. Лекція- 2год.	Вплив факторів на розвиток апоптозу. Механізм розвитку ішемічного ушкодження клітин. Фактори, які сприяють розвитку ішемічного ушкодження клітин	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.
8	Диференційна діагностика апоптозу та ішемічного ушкодження клітини. Пр-2год.	Механізм розвитку ішемічного ушкодження клітин. Фактори, які сприяють розвитку ішемічного ушкодження клітин	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.
9	Токсичне ушкодження клітин. Лекція- 2год.	Основні токсини клітин. Мембранні токсичні ушкодження клітини	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.
10	Діагностика токсичного ураження клітин. Пр-2год.	Лабораторна та диференційна діагностика токсичного ураження клітин	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.
11.	Онкогенез. Атипізм клітин. Лекція-2год.	Анатомо-мікроскопічні особливості та види росту доброякісних і злоякісних пухлин	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.
12.	Диференційна діагностика атипових клітин. Пр-2год.	Методи диференційної діагностики атипових клітин	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.
13.	Цитопатологія органів чоловічої та жіночої репродуктивної системи. Лекція- 2год.	Рак шийки матки. Міома матки..Доброякісна та злоякісна гіперплазія передміхурової залози. Рак яєчок	Опрацювання лекційного матеріалу. Аналіз дослідження при порушеннях.

14.	Діагностика цитопатології органів жіночої репродуктивної системи. Пр-2год.	Методи диференційної діагностики цитопатології органів жіночої репродуктивної системи.	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.
15	Диференційна діагностика цитопатології органів чоловічої репродуктивної системи. Пр-2год.	Доброякісна та злоякісна гіперплазія передміхурової залози. Рак яєчок	Тестування, аналіз дослідження при порушеннях.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		–
Практичні заняття		2		3		3		3		3		3		3				35
Самостійна робота													10					10
Індивідуальні завдання												5						5
Залік																	50	50
Всього за тиждень		12		8		8		3		3		3		13			50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Рисунки, таблиці, використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
-----------------------------------	---

Література:

1. Струков А. І. Патологічна анатомія: підручник : пер. з рос. / А. І. Струков, В. В. Серов. – 4-е вид. – Харків : Факт, 2004. – 864 с.
2. Шлопов В. Г. Патологічна анатомія : підручник / В. Г. Шлопов. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 768 с.
3. Патологічна анатомія : метод. вказ. до практичних занять / А. Ф. Яковцова [та ін.]. – 5-е вид., перероб. та доп. – Харків : Харківський державний медичний університет, 2003. – 148 с.
4. Струков А. І. Патологічна анатомія : підручник / А. І. Струков, В. В. Серов. – пер. з рос. 4-го вид., стереотип. – Харків : Факт, 2004. – 864 с.
5. Патоморфологія : нац. підруч. / [В. Д. Марковський, В. О. Туманський І. В. Сорокіна та ін.] ; за ред. В. Д. Марковського, В. О. Туманського. – Київ : ВСВ "Медицина", 2015 — 936 с., кольор. вид.
1. Патологічна анатомія (загальнопатологічні процеси) / [В. М. Благодаров, П. І. Червяк, К. О. Галахін та ін.] ; за ред. В. М. Благодарова та П. І. Червяка. – Київ : Генеза, 1997. – 510 с.
6. Клінічна лабораторна діагностика. Практикум (3-є видання) / Л.Є. Лаповець, Б.Д. Луцик, Г.Б. Лебедь, Л.Є. Порохнавець, О.О. Ястремська, О.Ю. Андрушевська, І.П. Кокодиняк, Г.В. Максимюк, В.М. Акімова, Н.Д. Бойків, А.С. Кость, З.Я. Лавро. – Львів, 2011. – 252 с.
7. Клінічна лабораторна діагностика в 2-х частинах: Нормативне виробничопрактичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ "Медінформ", 2007.- 332с.
8. Клінічна лабораторна діагностика. Практикум / Луцик Б.Д., Лаповець Л.Є., Порохнавець Л.Є. і ін.- Львів: Видавництво Тараса Сороки, 2008. – 264 с.
9. Клінічна лабораторна діагностика: Навч. посібник / Луцик Б.Д., Лаповець Л.Є., Лыбидь Г.Б. та ін.; за ред. проф. Б.Д. Луцика. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 288 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Івасюк Ірина Йосипівна, к.м.н., доц
Контактна інформація викладача	iryna.ivasiuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій канві політика дисципліни "Теорія еволюції" спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і
--------------------------	--

	<p>студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,</p>

	можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	-

Викладач

Івасюк І.Й., к.м.н., доц.

